

Izbaja 10. in 25. dan v mesecu.

Dopisi morajo biti frankirani
in podpisani ter opremljeni s
štampiljko dot. organizacije.Člani strokovnih organizacij,
priključeni Strokovni komi-
teti za Slovenijo, dobivajo
list brezplačno.

Rekopis se ne vrača.

DELAVEC

STROKOVNI ČASOPIS

Uradništvo in uprava
Ljubljana, poštni predal 290.Čekovni račun št. 13.562,
Telefon Interurban št. 3478.

Mlada garda

Obrtni vajenci v Ljubljani manifestirajo

V nabitosti polni dvorani Delavske zbornice se je vršil v nedeljo, dne 17. t. m. ob 8. uri zjutraj shod naše mlade garde — obrtnih vajencev. Če je človek tako pogledal po dvorani, ko je videl mlade, otroške obraze fantov in deklet, tuintam obraz skrbnega očeta in skrbne mamice, ko so bila stojišča, kakor gruče, polna, je moral s ponosom priznati, da naša mlada garda tudi vstaja na plan, na mejdan za svoje pravice.

Predsednik Strokovne komisije s. Franc Leskošek je otvoril shod s pozdravom, da se vrste borbenega proletariata množe z mladimi močmi in podal besedo poročevalcu s. Jože Berdajsu, ki je statistično podal pregled vajencev po vsej Jugoslaviji in v posameznih krajih. (Ta referat bomo radi pomanjkanja prostora priobčili v prihodnji številki). Za njim je govoril s. dr. Jelenc. Očetovsko-prisrčna so bila njegova izvajanja o Obrtnem zakonu in o dolžnosti in pravicah vajencev. Dolžnost je prav za prav ena, ki pa obsega vse, to je, da se v svoji stroki mora vsak vajenec in vajenka dobro izučiti in izuriti, da bo tako pošten, odločen in zaveden član človeške družbe in da bo vedel, kdo je in kaj je. V teh besedah je vse življenjsko nihanje človeka.

Pravice vajenca pa so: Mojster mora skrbeti, da se vsak vajenec in vajenka dobro izučijo obrti. Ne sme jim nalagati del, ki posegajo preko njihovih moči, ne jih prekomerno zaposlovati. Ne sme jih z drugimi opravili, ki nimajo z obrtjo, katere se uče, nič skupnega, zaposlovati. Tisti mojstri, ki dajejo hrano in stanovanje, morajo skrbeti, da je hrana zadostna in dobra, stanovanje pa higijenično, snažno. Kajti 14-leten deček in deklica sta v tej zgodnji mladosti, ko stopata v življenje, glede bolezni silno občutljiva.

Če mojster ali mojstrica zagreši te določbe zakona, ga obrtno oblastvo kaznuje in mu celo lahko odvzame pravico imeti vajenca. Velike važnosti je tudi določba, da mojster ne sme imeti preveč vajencev. Morajo biti sorazmerno z pomočniki. Kajti, če je vajencev preveč, jih ni mogoče tako učiti, kakor je to potrebno. Poleg tega pa je to tudi umazana konkurenca obrtnika, če dela vse z vajenci, ki so cenejši ali celo zastonj. Glede tega še manjka pravilnik, ki ga mora izdati minister. Nova določba v zakonu je, ki pa se, vsaj po veliki večini, še ne upošteva. Kjer namreč ni tožnika, ni tudi sodnika in če stariši vajencev in vajenec sam ne zahteva, mojster, ker mu je socialen čut deveta briga, sam ne bo zakona upošteval. To je, da mora za delo dati plačilo. Vajenec in vajenka od svojega drugega leta naprej že mojstru toliko koristita, da bi morala dobiti primerno odškodnino, ki se s 3. letom še poveča.

Tudi o tem mora iziti pravilnik, ki ga pa še ni, a določba je že v veljavi in se mora izvrševati, vseeno, četudi o tem v učni pogodbi ni zapisano. V tiskarski stroki je to že izvedeno.

Novo, kar je in se mora izvrševati, je to, da mora mojster po učni dobi, ko je vajenec postal pomočnik, tega novega pomočnika še najmanj 3 mesece obdržati v službi kot pomočnika in ga kot pomočnika plačati. To je zato potrebno, ker pravkar izučen pomočnik ne ve kam bi se v prvem hipu obrnil in bi bil takorekoč naenkrat na cesti.

Morala bi se tudi ustanoviti takozvana posvetovalnica, kjer bi starši dobili nasvet, v katero stroko naj dajo učiti svojega otroka. Ker vsak vajenec bo uspeval v tisti stroki, ki mu je najbolje

pri srcu. To se da posneti že pri ročnem pouku v šoli.

Govorili so še vajenci, ki so nasikali, kako se z njimi postopa, kar je povzročilo v dvorani burne medklace in ogorčenje.

Nato je bila sprejeta sledeča resolucija:

Vajenci, vajenke, mladi delavci in delavke!

Mi se hočemo boriti najodločnejše za sledeče svoje zahteve:

1. Zahtevamo, da mojstri, kakor tudi pomočniki, že vendar enkrat prenehajo s pretepanjem, klofutanjem in lasanjem vajencev.

Pomočniki se morajo zavedati, da smo mi vajenci njihovi delovni sotrpini in soizkoriščanci, zato naj prenehajo biti priganjači mojstrov. Zahtevamo, da se podjetniki in mojstri, ki sami zlostavljajo ali pa naročajo in dovoljujejo drugim zlostavljati svoje vajence, najstrožje kaznuje.

2. Zahtevamo, da uporabljajo podjetniki in mojstri vajence izključno za dela, katera so se prišli učiti. Najodločnejše protestiramo proti nezakonitemu uporabljanju vajencev za hišna dela, služe, tekače i. t. d.

3. Zahtevamo, da traja učna doba 2 leti, za težje obrti pa največ tri leta.

4. Zahtevamo, da delajo vajenci in sploh vsi mladi delavci, ki še niso stari 18 let, največ 6 ur dnevno, ostali pa 8 ur.

5. Zahtevamo, da dobijo vajenci za svoje delo plačo. Če se učijo 3 leta, naj dobe v 1. letu eno četrtino, v 2. letu dve četrtini in v 3. letu tri četrtine one pomočniške plače, ki odgovarja pomočnikom pri 8-urniku. Če se pa učijo 2 leti, naj dobivajo v 1. polletju eno četrtino, v 2. polletju dve četrtini in v 2. letu tri četrtine plače, ki odgovarja pomočnikskemu 8-urniku. Za vse mlade delavce in delavke, ki opravljajo delo kakor odrasli, zahtevamo isto mezdo kakor jo imajo odrasli. Za vajence in vajenke, ki opravljajo isto delo kot pomočniki-pomočnice, zahtevamo torej polno pomočniško plačo.

6. Zahtevamo 4-tedenski plačani letni dopust za vse mlade delavce, torej tudi vajence.

7. Zahtevamo, da se nudi vajencem in vajenkam ter mladim delavcem in delavkam sploh 14-dnevno, kot naraščajo mlade generacije, brezplačno letno bivanje z vso oskrbo v enem izmed banovinskih ali državnih zdravilišč.

8. Zahtevamo socialno zavarovanje vseh brezposelnih vajencev, vajenk, mladih delavcev in delavk sploh na račun države.

9. Zahtevamo brezpogojno izvajanje § 294 o. z., ki določa, da mora imetnik obrta zaposlovati učence po opravljenem pomočniškem izpitu še najmanj 3 mesece v svojem obrtu, če učenci to želijo. Zahtevamo izboljšanje tega določila v tem smislu, da mora novi pomočnik, nova pomočnica brezpogojno dobiti pomočnikovo plačo.

10. Zahtevamo odpravo določila, da vajenec brez dovoljenja bivšega mojstra, oziroma službodavca, ne sme stopiti v isto ali sorodno stroko, če je odpovedal pogodbo z izjavo, da stopa v drugo stroko.

11. Zahtevamo takojšnje posredovanje službenih mest za vajence, ki niso učnega mesta izgubili po lastni krivdi.

12. Zahtevamo, da se vrši pouk v vseh obrtno nadaljevalnih šolah izključno med delovnim časom. Tudi ob sobotah popoldne hočemo biti prosti in smo proti temu, da se vrši pouk v sobotah popoldne.

13. Zahtevamo, naj bodo obrtno-nadaljevalne šole opremljene z vsemi sredstvi in učili, vse potrebščine naj plačuje država.

14. Zahtevamo, da se uvedejo za vajence, vajenke in mlade delavce sploh šole, ki naj nadomeščajo srednje šole; izpiti naj bodo brezplačni in prosti taks; s položenim izpitom naj bo mogoč prestop v višjo šolo, sredstva naj preskrbi država.

15. Zahtevamo poštena, suha, človeku dostojna stanovanja.

Vsi mladi delavci in delavke se moramo stalno in z vso odločnostjo boriti za te zahteve z ostalim strokovno organiziranim proletariatom. Zato se organiziramo vsi v odgovarjajoče strokovne organizacije.

Živela enotna borbena fronta mladega proletariata z ostalim proletariatom v razrednih strokovnih organizacijah!

Nad 500 rok se je dvignilo in soglasno sprejelo te zahteve.

Shod je bil zaključen in razhajal so se z glasnim čevrljenjem in z zavestjo, da so stopili v veliko skupnost, v veliki MI.

Še Bednostni fond

Na zasedanju banskega sveta 9. februarja 1935 je bil na dnevnem redu proračun in Bednostni fond. Poročamo po »Slov. Narodu« od 9. febr. 1935.:

Najprej se je oglašil b. s. Golouin, ki je uvodoma poudarjal, da se zaveda, da banska uprava v socialnem pogledu mnogo stori, vendar to ne odgovarja zahtevam. Odsev svetovne gospodarske krize je zelo viden tudi pri nas, zlasti v Sloveniji. Govornik je nato poudarjal, kako so skušale druge države pmiliti brezposelnost in pobijati gospodarsko krizo z velikimi investicijami za javna dela in je za primer navajal malo Avstrijo, Čehoslovaško pa tudi Poljsko. Tudi naša država se je začela v zadnjem času zavedati, da se da krizo pobijati s politiko javnih del in v programu vlade je kakor znano, najete ene milijarde notranjega posojila za javna dela. Dolžnost države je, da pospešuje javna dela, kajti banska uprava lahko izvede samo majhna javna dela. Dotaknil se je tudi vprašanja bednostnega fonda, podčrtajoč dejstvo, da se po njegovem mnenju bednostni fond ne uporablja pravilno. Bednostni fond je bil v prvi vrsti namenjen večjim industrijskim krajem, zlasti Trbovljam, kjer je beda največja. Največ so za ta fond prispevali tudi delojemalci in delodajalci industrije. Iz statistike je razvidno, da je trboveljski revir l. 1934 plačal v bednostni fond 570.000 Din, Trbovlje same pa 441.000 Din. Trbovlje pa so dobile iz bednostnega fonda lani vsega skupaj 2 vagona koruze, ki so jo morale deliti s

Hrastnikom, 34.000 Din za javno kuhinjo in 100.000 Din za cestna dela. Ves trboveljski revir s Trbovljami vred je dobil lani komaj 500.000 Din iz bednostnega fonda. Govornik je mnenja, da naj za bednostni fond prispevajo tudi drugi ne samo industrijski delavci in industrija in zlasti naj se obremenijo z njim lastniki gozdnih parcel, veleposesniki in druge, zlasti to v primeru, če se bo bednostni fond uporabljal za splošnost kot dosedaj ne pa kot je bilo prvotno določeno za industrijske kraje. V bednostni fond prispeva komaj 20% vsega delavstva Slovenije in industrije, a neobremenjeni so naši veleposesniki, prav tako pa tudi 3 milijarde naših hranilnih vlog. Je mnenja, da bi se lahko za bednostni fond pobiralo tudi v naravnih dajatvah.

In kljub temu, dodajemo mi, hočejo gospodje obdržati Bednostni fond. Mi pa bomo šli do državnega sveta, če bo tako.

Ker »Ponedeljski Slovenec« od 11. februarja 1935 poroča o ustanovnem občnem zboru Društva brezposelnih profesorjskih kandidatov, ki se je vršil 9. febr. 1935 in se je med drugimi sprejela resolucija, ki je bila soglasno sprejeta in hoče: Študijske podpore iz Bednostnega fonda.

Vse bi rado jezdilo na plečah delavcev in vleklo iz njihovega beraškega zaslužka, za brezposelni fond pa nečjejo prispevati, češ, naj delavstvo plačuje.

Bomo videli!

Zaupnik!

Mislimo, da ne bo odveč, čeravno v času, ko se končavajo volitve za obratne zaupnike, napišemo nekaj o njih. Če človek takole ob strani opazuje takšne volitve, potem dobi utis, da mora biti to neka silno važna funkcija, za katero se vrši tako ljut boj med posameznimi strokovnimi organizacijami, ali bolje rečeno za gotove, njih političnim ozadje. Da, še celo meščansko časopisje smatra za potrebno, da tu in tam pove, kateri kandidati so najboljši.

Ne bomo se dalje bavili s tem, ker vemo, da so še vsake volitve, pa bile kakršnegakoli značaja, vedno bile izraz zaupanja ali nezaupanja kandidatom, ki predstavljajo gotovo stališče v sedanjem gospodarskem družabnem redu. Zato rajši preidimo k razmotrivanju vloge, ki jo igra v svoji funkciji dandanašnji delavski zaupnik.

Delavski zaupnik! Ze beseda sama na sebi pove, da je to neka oseba, kateri izraza delavstvo svoje zaupanje v zastopstvu njegovih interesov. Če je danes dejstvo, da daje delavstvo največ zaupanja tistim, kateri so vsaj v glavnem po svojem lastnem izkustvu in čuvstvu neposredno v najozjih stikih z vsakodnevnimi potrebami svojih so-delavcev, potem ni storilo ničesar drugega, kakor svojo dolžnost za obrambo svojih najprimitivnejših pravic. In če so ti sodelavci — izvoljeni zaupniki potem v pretežni večini marksistično-svetovnega nazora, je pač to čisto naravni dokaz za pravilno pojmovanje odnošajev med delom in kapitalom.

Zato tudi prav dobro vemo iz vsakodnevne izkušnje, da če je delavsko socialno pravo tako daleč napredovalo, da ima delavstvo pravico si voliti svoje obratne zastopnike, zakaj je ravno podjetnikom najbolj prav, da v njegovem obratu obstoje zaupniki iz čim različnejših struj. Radi tega tudi vemo, zakaj imajo ravno marksistično orijentirani zaupniki vedno najtežje stališče pred podjetnikom. Vemo to in vendar ugotovimo tudi, da še to ni glavni vzrok za težave v poslu, ki ga morajo dandanes vršiti delavski zaupniki.

Najtežje, kar danes ovira uspešno vršitev funkcije zaupnika je to, da ga je sicer mrtev paragraf zakona, s pomočjo delavskega trenutnega razpoloženja postavil na odgovorno mesto, ne da bi se isto delavstvo v pravilni meri tudi zavedalo, nuditi temu zaupniku tudi pravo oporo. Tako pa po navadi pride potem zaupnik pred vsemo-gični obraz podjetnika ali njegovega namestnika, da zastopa interese delavstva, takrat mu šele ta pokaže pravo lice svoje moči. V kakšni situaciji se potem tak zaupnik nahaja, predvsem še radi tega, ker mu da podjetnik vsespovsod občutiti, da je od njega tudi gospodarsko odvisen.

Če bi hoteli naštevati ves takozvani križev pot, ki ga ima danes res prvi delavski zaupnik v izvršbi svoje funkcije, bi morali napisati debele knjige. Vendar, da na kratko povemo, v času največje gospodarske krize in v času, bi lahko rekli, tudi največje zmedenosti v delavstvu samem, je naravnost delovanje zaupnikov še tem težavnejše. Zato je kritika razočaranega delavstva v tem oziru največkrat zelo pogrešna. Delavstvo navadno pri tem išče krivdo na zaupnikih, a krivca v sebi pa ne najde!

Kar je na tej strani pogrešnega, se pa druga stran, to je podjetnik, silno dobro zaveda položaja, v katerem se nahaja. Tako pride ta nesrečni zaupnik med dva kamna, ki ga medsebojno taretata. Na eni strani neorganiziranost in vsled tega nerazum delavstva, na drugi strani pa posledna izvedenost podjetnika ali njegovega namestnika v zavesti si svoje moči. Da, težka je funkcija zaupnika danes. Ali vse to bi še ne bilo najhujše! Temu nezavidljivemu položaju zaupnika bi pač mi lahko rekli iz razrednega stališča — kolikor moči, toliko uspehov —. Ali pride še hujše in to je duševni teror, ki danes večina podjetnikov izvaja nad delavskimi zaupniki. Kaj se to pravi, če pride en delavski zaupnik pred kakšnega obratovodjo z opravičenimi delavskimi pritožbami, pa ga nahruli: vi imate v imenu delavstva nič zahtevati, temveč samo prositi. Zopet drug ravnatelj stavi delavske zaupnike na odgovornost radi premale storitve delavstva. In zopet neki obratovodja reče pred njim stoječim, popolnoma premraženem zaupniku, ko ta posreduje za po nedolžnem kaznovane delavce: za dve uri vas bom pred vrata postavil in bom govoril z vami šele takrat, ko se boste ohladili.

Takšen je dejanski položaj, v katerem mora zaupnik — če je res prvi delavski zaupnik — vršiti svojo funkcijo. Ogronomie so danes njih naloge, a žal še večja je v mnogih slučajih nevaljeznost, ki jo zato žanjejo. In zakaj je to? To je samo radi tega, ker se še naše delavstvo (posebno rudarji) ni dokopalo do prepričanja, da izvolitve sama na sebi še ne ustvari zaupnika nobene opore ali avtoritete pred podjetnikom, če nima ta zaupnik močne opore v razredni organizaciji dotičnega obrata. Zato bo moralo delavstvo samo, ako bo hotelo, da se bodo njegovi interesi bolj upoštevali od strani podjetnika, veliko več pažnje polagati na zgradbo opore, na katero se bo moral v bodoče naslanjati delavski zaupnik v izvršbi svoje funkcije. IN TA OPORA JE MOČ RAZREDNE STROKOVNE ORGANIZACIJE.

Seznam

nevoizvoljenih delavskih zaupnikov v tovarnah Kranjske ind. družbe na Jesenicah, Javorniku in Dobravi po konstituiranju in razporedbi po obratih in oddelkih.

Za tovarno KID na Jesenicah

Za starejšino vseh delavskih zaupnikov pri podjetju Kranjske industrijske družbe na Jesenicah, Javorniku in Dobravi je izvoljen:

Perko Vencelj, vodja žerjava v žič. valjarni,

za njegovega namestnika in tajnika pa: Ravnik Franc, žebjar.

Razporedba zaupnikov po obratih:

Ravnik Franc za žebjarstvo in opekarno. Toman Franc za martinarno (za izmeno Wastian) in zasilna dela.

Lazar Leopold za hladnodelno valjarno.

Kos Ivan za žičarno, lužilnico in galičarje.

Benedičič Ludvik za martinarno (za izmeno Aschauer).

Perko Vencelj za žično valjarno. Pibernik Albin za kotlarno, jeklolivarstvo, mizarstvo in kovačnico.

Kejzar Štefan za cevarno in priključene oddelke.

Federl Franjo za električni oddelek.

Gasar Albin za pocinkovalnico in zavijalnico.

Arnež Peter za mehanično delavnico, železo-livarno in tesarje.

Pukšič Alojz za zidarje, stiskalnico in škarje.

Rozman Avgust za martinarno (za izmeno Soklič).

Markovič Ivan za žično skladišče in žarilnico.

Puc Matevž za kamnolom, štalno, žago, akordante in prostor.

Lajner Adolf za kurilnico, razbijalnico, progno in čuvaje.

Za tovarno KID na Javorniku.

Za starejšino delavskih zaupnikov v tovarni KID na Javorniku je izvoljen:

Kralj Ignac, nadvlagalec, za njegovega namestnika in tajnika pa: Praprotnik Jože, vozač.

Razporedba zaupnikov po obratih:

Kralj Ignac za grobo progno (izmena Vidic), elektrifikacije in prostor.

Brelj Rudolf za fino progno (izmeni Breznik in Kučina).

Šapek Lovro za fino progno (izmena Gmajnar).

Valter Ivan za grobo pločevino.

Udir Franc za adjustažo grobe pločevine.

Rajnhart Jakob za fino pločevino.

Praprotnik Jože za mehanično delavnico.

Bizjak Ivan za fino pločevino.

Smolej Tomaž za grobo progno (izmeno Langus).

Noč Jakob za adjustažo fine proge in skladišče.

Praprotnik Vinko za progno (izmeno Uranič).

Seznam

nevoizvoljenih delavskih zaupnikov v Elektrodni tvornici Kranjske industrijske družbe na Dobravi po njihovem konstituiranju in razporedbi po oddelkih.

Za starejšino delavskih zaupnikov v Elektrodni tvornici KID na Dobravi je izvoljen:

Bucek Jože, stružilec, za njegovega namestnika in tajnika pa: Kusterle Franc, pom. delavec.

Razporedba zaupnikov po oddelkih:

Bucek Jože za stružalnico in druge manjše oddelke.

Kusterle Franc za pečni oddelek.

Zupanc Ivan za mlino.

Potočnik Alojz za oddelek za šibike.

Jakopič Urban za žarno peč.

Kus Jože za mize, stiskalnico in kotalnike.

Vse članstvo se opozarja, da si točno zapomni vsak svojega obratnega zaupnika, da v vseh slučajih išče najprvo pri njemu sveta in pomoči in če mu zaupnik sam ne bo mogel svetovati ali pomagati, ga bo že on sam napolnil ali k upravnemu odboru organizacije ali pa k glavnemu zaupniku. Važno je, da izkoristimo to, kar nam zakon daje, t. j. obratne zaupnike, predpogoj pa je tudi, da iste uveljavimo vsepovsod, kjer še niso in da njim dajemo močno hrbitišče, t. j. strokovno organizacijo.

Predpusni družabni večer

pride delavska godba »ZARJA« z železničarji v nedeljo, dne 3. marca ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani.

Jedača in pijača bo izborna in v lastni režiji. — Likerji, kava, čaj itd. prvovrstna.

Igrala bo »ZARJA« koncertne in plesne točke. Bodo še druge zabave in kupleti. Plesali bomo čez polnoči. Zato pridite na to predpusno veselico. — Vstopnina je samo 6 Din, da krijemo stroške.

Odbor »ZARJE«.

Sodrugi! Izrežite in spravite! Nalepite v delavnicah!

Nova ureditev zdravniških okolišev ambulatorija OUZD v Ljubljani

OUZD je za člane in svoje nanovo razdelil zdravniške okoliše v Ljubljani in okolici. Po tej ureditvi stanujejo zdravniki po možnosti v svojem zdravniškem okolišu, vsled česar je članom in svojem lažje mogoče, da zdravnika v slučaju potrebe kličejo na dom.

Za mesto Ljubljana z okolico je po novi razdelitvi določenih šest zdravniških okolišev in sicer: 1. Ljubljana-notranje mesto; 2. Spodnja in Zgornja Šiška; 3. Vič-Glince-Rožna dolina; 4. Dolenjska cesta-Galjevica; 5. Moste-Vodmat-Zelena jama; 6. Bežigrad.

Obiske na domu izvršujejo na račun urada v posameznih okoliših naslednji gg. zdravniki:

1. LJUBLJANA-NOTRANJE MESTO:

DR. MAICEN MARTIN, stanuje v Ljubljani, Miklošičeva cesta 34-II. Ordinira v ambulatoriju OUZD v Ljubljani vsak delavnik od 16. do 18. ure.

DR. TRTNIK ALBERT, stanuje v Ljubljani, Gledališka ulica št. 4. Ordinira v ambulatoriju OUZD v Ljubljani vsak delavnik od 14. do 16. ure, telefon št. 3462.

Meje zdravniškega okoliša Ljubljana-notranje mesto so: Železnica ob Masarykovi in Bleiweisovi cesti do Tobačne ulice, Tobačna ulica, Groharjeva cesta, Gradaštica, Ljubljana do Gruberjevega prekopa, Gruberjev prekop do Domobranske ceste, Domobranska cesta, Živinozdravniška ulica, Lipičeva ulica, Jegličeva cesta do Šmartinske ceste, Šmartinska cesta do železnice.

Člani in svojci imajo možnost, da sami izbirajo, koga izmed teh dveh zdravnikov kličejo na dom.

2. SPODNJA IN ZGORNJA ŠIŠKA:

DR. RUPNIK VILKO, stanuje v Šiški, Knezova ulica 37. Ordinira v ambulatoriju OUZD v Ljubljani vsak delavnik od 9. do 11. ure.

Meje zdravniškega okoliša Šiška so:

Gorenjska železnica, železnica ob Bleiweisovi cesti do Ceste na Rožnik, Tivoli mimo Drenikovega vrha.

Zdravniški okoliš Šiška obsega tudi naslednje zunanje kraje:

Dravljje, Kamna gorica, Koseze, Peržanj, Zapuže.

3. VIČ-GLINCE-ROŽNA DOLINA:

DR. KANC PAVEL, stanuje na Tržaški cesti št. 45. Ordinira v ambulatoriju OUZD v Ljubljani vsak delavnik od 10. do 12. ure.

Meje zdravniškega okoliša Vič so:

Drenikov vrh, Tivoli do Ceste na Rožnik in železnice, Ziljska ulica, Tobačna ulica, Groharjeva ulica do Gradaštica, Gradaštica do meje občine Ljubljane, meja občine Ljubljana do Malega grabna. Zdravniški okoliš Vič obsega tudi naslednje zunanje kraje:

Brezovica, Notranje in Vnanje gorice, Plešivica, Dragomer, Log, Lukavica, Glince, Rožna dolina, Vič, Brdo in Kozarje na državni cesti.

4. DOLENJSKA CESTA-GALJEVICA:

DR. JANEŽIČ PAVEL, stanuje v Ljubljani, Stari trg 4-II. Ordinira v ambulatoriju OUZD v Ljubljani vsak delavnik od 8. do 10. ure.

Meje zdravniškega okoliša Dolenjska cesta so:

Od Malega grabna meja občine Ljubljana do Gradaštica, Gradaštica do Ljubljane, Ljubljana do Grubarjevega prekopa, Grubarjev prekop do meje občine Ljubljana, meja občine Ljubljana preko Golovca.

Zdravniški okoliš Dolenjska cesta obsega tudi naslednje zunanje kraje:

Babina gorica, Daljna Vas, Orle, Rudnik, Sela pri Rudniku, Srednja Vas.

5. MOSTE-VODMAT-ZELENA JAMA:

DR. MAICEN MARTIN, stanuje v Ljubljani, Miklošičeva cesta 34-II. Ordinira v ambulatoriju OUZD v Ljubljani vsak delavnik od 16. do 18. ure.

Meje zdravniškega okoliša Moste-Vodmat so:

Meja občine Ljubljana pri Golovcu, Grubarjev prekop do Domobranske ceste, Domobranska cesta, Živinozdravniška ulica, Lipičeva ulica, Jegličeva cesta do Šmartinske ceste, Šmartinska cesta do železnice, Savska cesta.

Zdravniški okoliš Moste Vodmat obsega tudi naslednje zunanje kraje:

Tomačevo, Hrastje, Jarše, Vodmat, Moste, Zelena jama, Obrje, Selo, Šmartno, Beričevo, Brinje, Kleče, Podgora, Videm, Pšata, Soteska, Sv. Jakob, Snejbrje.

V krajih: HRUŠICA, BIZOVIK IN ŠTEPANJA VAS izvršuje obiske na domu uradov zdravnik g. dr. TRTNIK ALBERT.

6. BEŽIGRAD:

DR. DEBELAK GUIDO, stanuje Bežigrad št. 3. Ordinira v ambulatoriju OUZD v Ljubljani vsak delavnik od 16. do 18. ure.

Meje zdravniškega okoliša so:

Savska cesta do železnice, železnica (glavni kolodvor) ter gorenjska železnica.

Zdravniški okoliš Bežigrad obsega tudi naslednje zunanje kraje:

Brod, Črnuče, Dobrava, Gmajna, Ježa, Nadgorica, Podboršt, Brinje, Ježica, Kleče, Malavas, Savlje, Stožice.

*

Vsak bolnik (član OUZD ali svojece) se mora pri zdravniku, ako zahteva obisk na domu, legitimirati. Predložiti mora potrdilo delodajalca (§ 15 ZZZ) o zaposelnju. To potrdilo ne sme biti starejše od dveh dni. Za svojece je poleg potrdila delodajalca predložiti tudi potrdilo občine o skupnem gospodinjstvu, ter da član svojca vzdržuje s svojim zaslužkom. V nujnih slučajih, ko član ne more predložiti predpisanih potrdil, mora to naknadno izvršiti, najpozneje naslednji dan, sicer se smatra, da je zdravnik izvršil obisk pri privatnem pacientu.

Previsoke disciplinske kazni

V obrtnih obratih so se izrekale preestroge kazni in je Delavska zbornica poslala proti temu sledeči protest in predloge:

Kraljevski

Banski upravi dravske banovine, Ljubljana.

Na podpisano zbornico je prišlo nekaj pritožb radi previsokih disciplinskih kazni v obrtnih obratih.

To nam daje povod, da prosimo, da se odredi glede disciplinskih kazni za vsa industrijska podjetja stalna kontrola, kakor jo predpisuje § 340. obrtnega zakona.

Ta člen določa, da disciplinska kazen (v tedenski plačilni periodi) ne sme biti večja od tretjine povprečnega dnevnega zaslužka.

Dalje določa, da morajo vročati vsa industrijska podjetja občemu upravnemu oblastvu vsake tri mesece spisek izterjanih denarnih kazni z označbo, zakaj so se vporabile.

Vporabiti se smejo disciplinske kazni le za izboljšanje razmer delavstva pri dotičnem podjetju.

Zakon predvideva tudi možnost pritožbe na razsodniški odbor proti disciplinskim kaznim, ki se naj osnuje pri sreskih poglavarstvih.

Ze samo vodenje evidence bo zavrlo po našem mnenju neupravičene disciplinske kazni. Ta evidenca pa ne bi dala veliko dela, ker gre tu v celoti le za ca. 200 industrijskih podjetij in za tromesečne izkaze.

Pri tem vprašanju je polagati pažnjo še na dejstvo, da odškodninske zahteve podjetja za napravljeno škodo po zakonu sicer ne spadajo pod zgornje omejitve. Da pa smejo podjetja odbijati tako odškodnino le, če je delojemalec s tem sporazumen; drugače pa so navezana na redno pravno pot. Ne more biti dopustno, da bi bila podjetja v takih primerih sama tožnik, sodnik in eksekutor.

Prosimo, da se izdajo sreskim načelstvom navodila glede izvajanja tega člena obrtnega zakona.

Ljubljana, dne 6. februarja 1935.

Predsednik: Lojze Sedej, l. r.

Tajnik: Filip Uratnik, l. r.

Lep razmah „Zveze rudarjev“

Redni občni zbor podr. Zveze rudarjev Jugoslavije se je vršil 3. feb. v Del. domu v Trbovljah. Iz poročila je bilo razvidno, da je organizacija zelo agilna in da se je udeleževala na vseh področjih delavskega socialnega, kulturnega in gospodarskega gibanja. Kakor je bila zgrajena ta svobodna razredna strokovna organizacija na trdih temeljih, tako je tudi vse do danes ostala. Vsi naporu privilegiranih »nacijev« je niso mogli zatreti. Vsa zaletavanja nasprotnikov so bila zaman. Ko so druge takozvane »delavske« organizacije menjavale barvo in taktiko po vetru je ostala naša organizacija trdna na svojih ciljih in delu. Zavedno delavstvo jo spoštuje in se v njej organizira. Zdravniki so se že izločili oni, ki so mislili, da bodo v organizaciji samo vedrili, ki so se skrivali za hrbe organiziranega delavstva, da se ni videlo njihovo pravo lice. Jamstvo za vztrajno in požrtvovalno delo nam nudi tudi odbor, ki je bil soglasno z malimi spremembami in dopolnili ponovno izvoljen. — Za predsednika je bil soglasno izvoljen dosedanji predsednik s. Pliberšek Franc, ki s tem že sedmo leto vodi organizacijo. Nadalje so bili izvoljeni: Gorjanec Jože, tajnik; Tratnik Avgust, blagajnik; odborniki: Murn, Suša, Petretič, Sušter, Vertačnik, Zelenšek, Lorbar, Kočar, Koritnik, Keše in Primožič.

Na občnem zboru sta podala ss. Arh in Pliberšek točne smernice bodočega dela in orisala naloge organizacije, kar je članstvo vzelo z odobravanjem na znanje.

»Zastopnik rudarjev«. V meščanskih listih smo z začudenjem čitali z mastnimi črkami natisneno, da je bil Jakob Štruc kot »zastopnik rudarjev« na konferenci v Beogradu, ki je razpravljala o predlogu za uvedbo minimalnih plač. Zanimivo bi bilo izvedeti število rudarjev, ki so Štruca delegirali v Beograd in če tega ne, pa vsaj število članov »narodne strokovne«, ki so ga delegirali, da bomo vedeli, koliko jih še ni ušlo k »Boju«. Važno pa je ugotoviti, da se je ravno na »narodnih« shodih najbolj udrihalo po predlogu o uvedbi minimalnih plač, ki ga je iznesel tajnik Delavske zbornice s. Uratnik. Zelo hud na ta predlog je bil do nedavna znani nacionalni gromovnik B. — Mogoče g. Štruc rad hodi v Beograd, ali meščanski listi bi že lahko točneje povedali, s številkami, koga zastopa.

STROKOVNI VESTNIK

KOVINARJI

Jesenice.

V klerikalni takozvani »Delavski pravici« z dne 31. januarja t. l. se je seniški dopisnik v svojem poročilu o konstituiranju delavskega zaupniškega zbora ni mogel zdržati, da ne bi mimo grede ciknil na novo-izvoljenega glavnega zaupnika, našega sodruha Perko Venceslava z opazko, da je svak bivšega glavnega zaupnika Mohoriča Franca. Ta opazka je bila seveda neobhodno potrebna. Sicer nas, ki poznamo klerikalne metode, tako cikanje ne preseneča, vendar pa ta opazka presega že mejo nesramnosti. V teh kratkih besedah je dopisnik že tudi odgovoril svojemu tovarišu zaupniku, ki je na konstituantni seji obratnih zaupnikov apeliral na novo izvoljenega glavnega zaupnika Perkota, da naj vse zaupnike enako uvažuje. Prepričani smo, da bo s. Perko ta apel — že z ozirom na nesramni napad v klerikalnem lističu — upošteval s tolikšno iskrenostjo, kakor je bil apel iskreno mišljen. Mi smo popolnoma uverjeni tudi v tem, da se klerikalni dopisnik zelo, zelo moti v osebji, če pričakuje od njega nekaj, kar bi pri bodočih volitvah obratnih zaupnikov nujno rabil za gradivo pri regulaciji vode na klerikalni mlin. Da ne bo tako, kakor pričakuje klerikalni dopisnik, zato bomo poskrbeli in bomo v bodoče vsak klerikalni, kakor tudi vsak zamah naših nasprotnikov proti nam parirali tako, kakor zaslužijo. Prihodnjič bomo odgovorili na članek: »Marksisisti proti zakonu o zaščiti delavcev« v klerikalni pravici z dne 24. I. t. l. Za danes vprašamo jeseniškega klerikalnega dopisnika samo, če spada tako podtikavanje tudi k njegovi vedno povdarjajoči poštenosti in iskrenosti.

Moste-Ljubljana.

Savez Metalških radnika Jugoslavije, podružnica Moste-Ljubljana sklicuje za nedeljo, dne 3. marca ob pol 9. uri dopoldne v Delavski zbornici (velika dvorana) svoj

REDNI LETNI OBČNI ZBOR

s sledečim dnevnim redom:

1. Otvoritev občnega zbora in pozdrav.
2. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Volitve novega odbora.
5. Razno.

Opozarjamo članstvo, da se občnega zbora vsi do zadnjega sigurno udeležite!

Odbor.

Lesce

V Lescah je bila morala razkrinkana.

Iz Lesca nam pišejo:

Dne 27. januarja t. l. je tukajšnja podružnica »Svobode« uprizorila v dvorani narodne šole znano Moškričevo komedijo »Razkrinkana morala«. Kljub temu, da je mnogo sodrugov in naših prijateljev menilo, da bo izvedba igre zaradi pomanjkanja električnega toka nemogoča, je bil obisk prav dober. Snežni zameti so namreč prekinili tok, vendar vse je bilo pravočasno še popravljeno. Ker je bila izvedba prvovrstna in vsebina povsem odgovarjajoča in v dno našega naziranja segajoča, je bila izmažena vsesplošna želja, da se naj igra ponovi, da bi mogli videti življenje kapitalistične družbe tudi vsi oni, ki pri prvi predstavi niso bili navzoči. Dvorana je bila rezervirana za 3. t. m., vendar ko smo 28. januarja poslali na Okrajno načelstvo v Radovljico prijavo, dovoljenja ni bilo, temveč je prišlo obvestilo, da se nam ponovitev igre ne dovoli. Kmalu smo dognali, da je vzrok temu odloku pritožba, ki jo objavljamo spodaj v celoti. Na razpolago in v neomejeno uporabo nam jo je dal v prepisu g. župnik sam, za kar mu naj izrečemo tu priznanje. Pritožba se glasi:

Krajnemu šolskemu odboru

v Lescah.

V nedeljo, dne 27. januarja 1935 je podružnica »Svobode« v Lescah uprizorila igro »Razkrinkana morala« in napovedala ponovitev (za nedeljo dne 3. februarja).

Ker je ta igra javno prikazovanje vsesplošnega posvetovanja, proti vstopnini, in obrekovanje in žaljenje in smešenje vseh drugih stanov razen delavcev, prosim nujno kot župnik in zahtevam kot odbornik, da krajevni šolski odbor, kot gospodar šolskega poslopja prepove ponavljanje te igre in sploh nadaljni nastop »Svobode« v šoli. Zakaj?

Ko je »Svoboda« odigrala prvo igro »Rdeče rože«, po nepredvidnosti v naši šoli, se je v seji krajevnega odbora šolskega odbora in v skupni seji društev v pričo predstavnikov »Svobode« protestiralo, da bo stranaka »Svobode« tudi v šolski dovrani propagirala svoje razrednoboje na-

uke. Druga njihova igra je bila v tem pogledu neoporečna. Zdaj pa se je že dan pred predstavo slišalo, da bo ta igra še hujska kot prva. In je tudi bila. Vidi se, da hočejo strahovati tudi odbor in vse, in da so voditelji popolnoma premišljeno in namerno vprizorili to igro, kjer zastopa menda ravno dvanajst prešestnikov in prešestnic in vlačug in se vsi drugi stanovi slikajo kot izkoriščevalci in zapeljivci delavcev in delavk.

Župan in stražnik, predstavnik oblasti, sta povrh tega še v maski in govoru smešni osebi v igri.

Podpisani v figuri župnika osebno nisem prizadet, pač pa se katoliški cerkvi očita onemoglost, ker da v dvatisoč letih ni mogla človeštva moralno in socialno tako preobraziti, kakor si to predstavljajo Marksisti.

Upam, da bo že Krajevna oblast storila svojo dolžnost in preprečila nadaljne skandale v šoli, ki ni bila zidana, in se s tolikimi žrtvami plačuje ne zato, da bi se v njej in v njenem okrilju delavska in obrtniška in kmečka mladina pohujševala.

Lesce, dne 30. januarja 1935.

Župnik

podpis nečitljiv

Kaj naj rečemo k tej pritožbi? Čuvar starega družabnega reda, čuvar svoje morale, ki vidi pri majhnih vsak pezdri, pri velikih pa še bruna ne vidi niti ga ne dovoli videti drugim, ta je pač storil svojo dolžnost. Kaj je pač drugega hotel? Družba, ki ga je postavila na njegovo mesto, da jo tam zastopa, ga je pač napravila takim. Je že tako: ta družba vidi v vsem pohujšanje, tudi v razkrinkavanju resnične življenja onih slojev, ki so baje nosilci tega sveta, so pa le nosilci stare družbe, ki je gnala in se že podira od same trohnobe. Saj se spominjamo vendar, kaj se je zgodilo pred nekaj leti v Lescah neki delavki, ki ni hotela tega, kar se v vlogi naglašja za najhujsje zlo. In katoliška cerkev da je prizadeta. Kako neki more biti prizadeto nekaj večnega, nemiinljivega, nekaj nadčloveškega po igri borih ubogih delavskih trpinov. So včasih dejali, da resnica bode v oči, ali naj bo »nar to vzrok za to prizadetost? In naj- drž sploh za vso pritožbo. Je že tako, samo avalidi bi smel, grajati in razkrinkavati pa ne? Kdor ima mirno vest, se graje ne boji in razkrinkanja tudi ne, mar ni tako? Ker čistemu je vse čisto.

Saj se spominjamo še debate ob priliki uprizoritve »Rdečih rož«. G. župnik omenja protest proti predvajanju razrednobojskih naukov. Kakšno strašilo neki! Spominjamo se pač, kako je na seji krajevnega šolskega sveta trdil zastopnik Jadranske straže, češ, da naj se taka igra ne predvaja ko v Lescah ni delavstvo izkoriščano. Ta gospod je tedaj gotovo pozabil na tukajšnje železno in pletilno industrijo. Naj si kar zdaj ogleda boj za kolektivno pogodbo pri Tovarni vešig, kjer se delavstvo bori proti nameravnemu znižanju mezd in za uveljavljenje raznih socialno-političnih zakonov in naredb. Ali ne veste, celo zakonske določbe si moramo uveljavljati z bojem? In da boji ni lahek, kaže dejstvo, da še po treh razpravah pogodba ni podpisana. Kaj smo mar tega krivi mi, delavci, ki se nečemo ukloniti diktatu?

Torej, ponavljamo: čuvarji morale in današnjega družabnega reda so storili svojo dolžnost — ponovitve zaenkrat ne bo. Toda mi moramo vzeti to za vzpodbudo za še živahnije delo pri naši »Svobodi«, za katero je treba delati z vsemi močmi. Zaponimo si besede Ivana Cankarja: »Spoznal sem, kod vodi in kam drži edina pot do rešitve ljudstva iz tlačanstva, do rešitve kulture iz sedanjega bankrotu, do rešitve kulturnih delavcev iz sramotne brezposelnosti, iz zaničevanja in ponižanja: edina pot je boj ljudstva — boj za popolno socialno osvobodjenje. Boj za osvobodjenje pa je kulturni boj — in kdor ta boj obrekuje, kdor mu postavlja nečiste cilje, je sovražnik ljudstva in sovražnik kulture. Torej na delo in vsi v »Svobodo«.

Op. ured.: Ali naj pripomnimo še kaj? »Razkrinkana morala« je res razkrinkala — moralo!

Zavedni leščanski delavci.

RUDARJI

Opozorilo vsem vodstvom in članstvu podružnic ZRJ

Ker se zadnje čase dogaja, da v posameznih krajih, kjer obstajajo podružnice Zveze rudarjev Jugoslavije, razni neodgovorni elementi kakor Zveza delavskih žen in deklet v Trbovljah, ali Narodno strokovna zveza v Črni itd. naslovljajo svoje predloge ali resolucije na vodstva naših podružnic za razne akcije, povemo tem potom vodstvom naših podružnic, da na vse to naj niti odgovora ne dajo in dopise vržejo v peč. Tistim pa, ki si te neslanosti dovoljujejo, pa povemo enkrat za vselej, da je Zveza rudarjev Jugoslavije samostojna organizacija, ki nima in ne sme imeti s takšnimi elementi nič skupnega.

Nadalje, zgodilo se je v nekem kraju, da so nacionalisti zbirali med rudarji prostovoljne prispevke za brezposelne drugega rudnika. Ker pa sami nimajo toliko članov, da bi mogli kaj skupaj spraviti, so pobirali tudi pri članih Z. R. J. in ki so tudi prispevali. Ker vemo in smo iz izkušnje 100% prepričani, da ima to samo namen politične propagande med delavstvom za gotovo politično skupino, pozivamo tem potom vse naše članstvo, da se v nobenem slučaju ne

pusti več izrabljati. Kar bo potrebno za pomoč tam, kjer mi iz delavskega stališča smatramo za pravilno, bo že vodstvo ZRJ. tozadevne direktive izdalo.

Vodstvo.

Sklepi načelstva ZRJ

V soboto, dne 2. febr. t. l. se je vršila seja načelstva in nadzorstva Z. R. J. v Zagorju. Na seji se je poročalo o letnem računskem zaključku Z. R. J. za poslovno leto 1934. Pri tem se je ugotovilo, da je Zveza rudarjev v pretečenem poslovnem letu, kljub krizi, ki je vladala med rudarji radi brezposelnosti in praznovanja šihov, gospodarsko celo napredovala in tudi število svojega članstva obdržala.

Na seji se je sklenilo, na se ima vršiti V. redni kongres Z. R. J. v Celju, dne 14. aprila 1935.

Sklenilo se je tudi, da priredi Z. R. J. v tekočem letu knjigovodski tečaj, katerega se imajo udeležiti člani podružnic. Kdaj in kako se bo ta tečaj vršil, bo obvestila centralna uprava pravočasno vse podružnice.

Nadalje se je sklenilo, da nabavi centrala nove članske knjige za svoje članstvo.

Pri točki: Predlogi za kongres, je bil sklep seje, da se predlaga na kongresu sprememba pravilnika Z. R. J. v pogledu določb rezervnega deleža, glede delegacije za kongres in razne poplave, ki so s časom potrebne postale.

V slučaju kakega zadržka vršitve kongresa v zgoraj navedenem času, se bo podružnice pravočasno obvestilo.

Vodstvo.

Vsem vodstvom podružnic ZRJ v opozorilo

V društvenih, kakor tudi v podružničnih pravilih stoji zapisano, da mora podružnični odbor vsaj enkrat mesečno poročati centrali o vseh dogodkih, ki se tičejo interesov članov. Po potrebi pa tudi takoj.

Tozadevno je tudi centralna uprava že večkrat, bodisi potem okrožnic ali sklepov seji, obvestilo vse podružnice v svrhu izvedbe zgoraj navedenega. Ker pa vidimo, da gotove podružnice ne vrše tega v polni meri, jih tem potom ponovno opozarjamo, da v interesu stvari same, se temu pozivu odzovejo. Zakaj, v svrhu pravilnega delovanja za namen Zveze in njenega članstva je pač nujno potrebno, da predvsem poročevalska služba dobro funkcijonira.

Vodstvo.

Kočevje.

Dne 8. februarja t. l. ob 9. uri zvečer se je zaključil tukajšnji zaupniški tečaj.

Tečaj je obiskovalo stalno 53 delavcev. Starejši delavci, ki niso bili tako vajeni pisati, so pripeljali starejše otroke, da so jim pisali številne koncepte ki jih je nazorno, po narekovanju s. Pliberška, pisal na šolsko tablo s. Jagodič, kot poslovodja tečaja.

Mi, kočevski rudarji, se v vsakem oziru najlepše zahvaljujemo načelniku II. skupine s. Pliberšku, da se je potrudil v Kočevju in pomagal orati ledino delavskega spoznanja o najaktualnejših in stvarnih problemih.

Takšne zaupniške tečaje bi moralo imeti delavstvo že pred desetimi leti in bi se s tem obvarovalo mnogo zablod, ki so delavstvu samo škodovali.

Posebno za mlado porajajoče delavsko gibanje so bili ti tečaji kot zvezda vodnica v nadaljnjih zahtevah po upoštevanju socialnih zakonov v naši državi, ki jih podjetniki tako radi kršijo.

Pripominjamo tudi, da se je vedno čutil blagodejni vpliv na delavstvo poset načelnika II. skupine s. Pliberška v Kočevju.

Mnogo krivice, ki so se delavstvu dogajale, je z energičnim in vsestransko intelektualnim nastopom odpravil.

Njegov nastop, da ga je lahko najprostejši delavec v dno duše razumel, je mnogo pripomogel k velikemu uspehu tečaja.

Da, tudi že vpeljani delavski zaupniki so na tečaju lahko črpali vrednoto, ki jih mora kot delavski zaupnik imeti.

Spoznali smo, da je v izobrazbi in organizaciji moč.

In temu spoznanju bomo ostali tudi zvesti.

SPLOŠNA DELSTROKOVNA ZVEZA JUGOSLAVIJE

Tržič.

Volitve obratnih zaupnikov so za nami. S. D. S. Z. J. je vložila 6 samostojnih list in eno kompromisno. Tako smo v podjetjih Baron Born Sv. Katarina dobili 3 zaupnike, pri istem podjetju žaga kolodvor pri Tržiču 2, pri podjetju Razboršek 3, pri Ješe Anton 1, pri Amana Alfred 1. Tu je bila vložena samo naša lista, ker v teh podjetjih je samo naše zavedno članstvo. Pri Peko je bila kompromisna lista in imamo 1 zaupnika. Predilnica je pa poglavje zase. Tu smo od belih bratcev obrekovani marksisti dobili 10 zaupnikov, beli 5 in plavi 1. A glej, je pa naše kristusove prijatelje hudo razburilo, da so zajavkali v svoji »Pravici«, da smo nepošteno agitirali, kar je neresnično. Nam ni potrebna prav nobena agitacija, kajti smotreno delo kaže, katera organizacija je prava. Obetajo nam, da nas bodo ljudje zapustili in ne bodo več verjeli praznim besedam. Povemo Vam, ljuti klerikalčki, da so Vas že pustili, ker sploh niste življenja zmožni in v delavskem gibanju nimate niti pojma.

Navajeni ste delati razdore med delavstvom, za kar Vam bo gotovo kapitalizem hvaležen, kakor je Vašim bratom v Avstriji. Povemo Vam, da demagogija ne drži dolgo in tudi Vaša stavba se ruši, ker je zidana na pesek in prvi vihar jo odnese. Red bi radi delali povsod, a niste zmožni in nas bi učili ali sami ste potrebni učenja, kakor

šolar prvega razreda. Red napravite v lastnem podjetju Rum in poučite Vaše delodajalce, da tudi za Rum obstoji zakon o volitvah delavskih zaupnikov, ker tudi tam bi morda bili potrebni.

Zavedamo se, da Vam je hudo, ker je ljudstvo izprevidelo kam spada, namreč v marksistično organizacijo, ki je edina zaščitnica zatiranih.

Toliko za danes, ako boste pa še čivkali in prosili pouka, pa ga dobite.

Pika.

Vevče.

Mi in brezposelni.

Delavci iz Papirnice Vevče, kakor tudi iz pristojnih občin Polje in Dobrunje, s simpatijami zre na upravičeno borbo brezposelnih, ki se bore za skromen košček kruha, ki jim ga je obstoječa družba dolžna dati. Zaposleni delavci se zavedajo, da so njih akcijo dolžni podpreti (četudi niso skrivni njih bede) zategadelj, ker se isti borijo proti pravim krivcem in s tem dokazujejo, da nočejo biti več rezervna armada kapitalistov v njih borbi proti delavcem, nego da se hočejo boriti z delavci proti kapitalistom. Strokovne organizacije, obstoječe v papirnici v Vevčah (Splošna del. strok. zveza in Jug. strok. zveza) sta poslali na pristojne občine dopis, v katerem obrazlagata svoje stališče. Priobčujemo ta dopis, ker je istega po občinah prejel tudi srezki načelnik, ter je klical na razgovor oba predsednika strok. organizacij, ter jima izjavil, da je dopis kaj redno sestavljen, le da je težko izvedljiv vsled pomanjkanja sredstev. Kar pa se tiče preskrbe za živili, da bi bilo zelo pametno in koristno, le da temu nasprotuje druga struja, t. j. trgovci, ki bi bili prizadeti vsled tega.

Srezki načelnik je tudi izjavil, da bo on zastavil ves svoj vpliv, da se temu odpomore, a koliko bo uspeha, ne more garantirati, ker to ni izključno njegova zadeva.

Dopis se glasi:

Podpisane strokovne organizacije, kot legitimni predstavnik delavstva, se čutijo dolžne opozoriti p. n. naslov, da stoji solidarno z brezposelnimi in da bodo njih upravičeno borbo za svoj obstanek in ekonomsko izboljšanje svojega položaja vselej in povsod podpirale. Kajti vsak podanik ima v svoji zemlji pravico zahtevati delo, oz. podporo, za svojo eksistenco in to v takšni meri, da ne bo obojen na počasno umiranje od glada.

Po zakonu so javne institucije dolžne skrbeti za vsakogar, ki ni v stanju sam vzdrževati se, torej tudi za brezposelne. Sredstva za to naj se iščejo tam, kjer morajo biti! Saj je že sramotno za dvajseto stoletje, v katerem cveto vse panoge za pridobivanje dobrin, da morajo gladovati in prezebati oni, ki tega zla niso povzročili. Poleg tega je treba imeti pred očmi našo mladino, ki se popolnoma degenerira in proustiura, kar je v nemali meri vzrok brezdelje.

Kdo je kriv, če se v njih poraja uporni duh? Saj so za vse to odgovorni oni, ki vse to omogočajo. Za vse to je odgovorna današnja družba s svojimi vmesnimi organi, kakor banovina in občina.

Da se temu odpomore, je nujno poseči v stvar ne le z diskuzijami, z zbiranjem statističnih podatkov ali z ojačenjem števila orožnikov v svrhu razganjanja brezposelnih, ki se na legalno dostojen način zbirajo, zahtevajo le to, kar jim kot ljudem pripada. Treba je drakoničnih ukrepov, požrtvovalnosti in resne volje in našlo se bo to, kar je potrebno.

Občina kot samoupravno telo v velikem telesu je dolžna in prva zmožna največ inicijative, ker ima ista največ stika in vploda v realnost življenja. Posebno sedanja občinska uprava oz. odbor je dolžna odpomoci temu. Občina pa naj v prvi vrsti zahteva od banovine in države:

1. Da bednostni sklad, vplačan v občini takoj izroče v občino, s katerim ta podpre brezposelne. Saj ni potrebno, da se uporablja bednostni sklad v svrhe, za katere ni bil osnovan.

2. Prične naj se z večjimi javnimi deli, pri katerih naj imajo prednost domači, res potrebni delavci. Sredstva za ta javna dela naj da država in banovina. Te delavce naj se plača eksistenčnemu minimumu primerno. Minimum naj znaša dnevno Din 30.— za 8 ur. Oženjenim delavcem pa naj se plača poleg dnevnice še doklada za družino in sicer: za ženo Din 3.—, za vsakega otroka pa Din 1.50 dnevno. Med brezposelne, ki naj pridejo v poštev pri javnih delih, se naj vzame tudi delno zaposlene in sezonske delavce ki so bili v letu zaposleni manj kot 8 mesecev in je znašala njih dnevna mezda manj kot Din 45.—.

3. Vse državne oblasti naj v vseh panogah industrije, dokler traja brezposelnost, prepovedo vsako nad 8-urno delo razen v slučajih višje sile. Prepove naj se racionaliziranje obratov, če je združeno z zmanjšanjem zaposlenega delavstva. Od vseh panog gospodarstva naj država zahteva z zakonsko močjo, javno vodenje poslovnih knjig, ki naj bodo na vpogled državnim oblastem. Delavskim zbornicam in delavskim strokovnim organizacijam.

4. Obdavci naj se ves luksusa, a oproste naj se vsakih davkov brezposelni in delno zaposleni (sezonski).

5. Občina naj gospodarsko pomaga občanom na ta način, da dvigne kupno moč delavske mezdre oz. podpore. To se da doseči na ta način, da brez posredovalca, to je trgovca, ki so največje zlo sedanjega časa, sama v svoji režiji preskrbi cenenih živil katerih je v izobilici v nekaterih delih naše države. Gleda naj se, da se doseže znižanje prevoznih stroškov in gotovo je, da se bojo lahko prodajala nekatera živila najmanj 25% pod sedanjo ceno. S tem bi bil dosežen znaten uspeh. Če pa bi se takšna živila prodajala tudi zaposlenim in kmetom z majhnim pribitkom, bi se ta pribitek uporabljal lahko za podpore brezposelnim. Le na ta način bo nekaj dosežena, z vsem frazarenjem in razganjanjem pa se stvar le zaostrojuje in nje konec bo v krvavem dušenju naroda samega med seboj, česar pa se nihče ne more naprej veseliti. Zato želimo, da občina tolmači te naše ugotovitve in zahteve višjim inštancom in nato sporoči vse svoje ukrepe podpisnikom.

Pripominjamo še, da dosedaj še nismo prejeli nobenega odgovora od občine in zato ne vemo, kaj bosta k temu ukrenile. Kadar pa bomo prejeli, pa bomo o tem obvestili javnost.

Maribor

Splošna delavska strokovna zveza Jugoslavije, podružnica Maribor, sklicuje za nedeljo, dne 10. marca 1935 ob 9. uri dopoldne v dvorani Delavske zbornice, svoj redni letni občni zbor, s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika in kontrole.
2. Volitev novega odbora.
3. Razno.

Da pride volja članstva do popolnega izraza je želeli, da pride sleherni član na občni zbor in na tem mestu pove, komu naj se v bodoče poveri upravo podružnice, ter gdo naj ga predstavlja napram javnosti.

Vsak član naj prinese s seboj člansko izkaznico, katera mu služi kot legitimacija.

Na svidenje 10. marca točno in zanesljivo.

Družnost!

Odbor.

LESNI DELAVCI

Lesni delavci Stari trg.

Dne 7. februarja t. l. se je težko ponesrečel član naše podružnice sodr. Mlakar Matevž. Pri izkladanju hlodov se je več hlodov zvalilo na njega ter ga težko poškodovalo, po izjavi zdravnika ima nalomljeno hrbtenico. Prvo pomoč mu je nudil tukajšnji zdravnik dr. Mejač, ter takoj uredil vse potrebno za prevoz v ljubljansko bolnico, za kar mu gre vsa zahvala. Vsi organizirani delavci želimo, da čimprej okreva ter se vrne med nas brez večjih posledic.

Lesni delavci Ljubljana.

Zveza lesnih delavcev in sorodnih strok Jugoslavije, podružnica Ljubljana, sklicuje svoj redni občni zbor na dan 3. marca t. l., ter se bo vršil v predavalnici Delavske zbornice, Čopova ul. zadnji vhod ob 9. uri predpoldne s sledečim dnevnim redom:

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Volitev novega odbora.
4. Predlogi in nasveti.
5. Raznoterosti.

Vse lesne delavce pozivamo, da se občnega zbora udeležijo, pogovorimo se o morebitni proslavi 40-letnice obstoja podružnice.

Odbor.

Lesni delavci Stari trg pri Raketu.

Malokdaj se čuje kakšen delavski glas iz naše doline, dasi je tukaj precej velika lesna industrija in je sorazmerno s tem tudi precejšnje število poklicnega lesnega delavstva. V splošnem se pa lahko reče, da je celotno gospodarstvo, odnosno eksistenca tukajšnjega naroda, v glavnem odvisna le od lesne produkcije.

Vsled tega tukajšnje delavstvo premovalno stremi za svoj kulturni nivo, ki bi moral tudi njega zanimati, dasi je na prvi pogled težje zastaviti pero nego vihteti razna težka orodja, ki se jih uporabljajo, da se zasluži vsakdanji kruh.

Resnica je, da je od težkega orodja utrjevanja roka lesnega delavca okorna, vendar ne bi smel biti to noben vzrok večnega molčanja. Kajti pojav današnjega časa tudi od lesnega delavca zahteva, da zna uporabljati poleg težkega orodja v svojem poklicu, tudi pero ter tako poseči v račune svojega bogastva, ki ga dnevno ustvarja, ter je za to svoje dnevno ustvarjajoče bogastvo zelo slabo plačan.

Dne 27. januarja t. l. je imelo naše lesno delavstvo eno predavanje in to po sodr.

Štuklju, predavatelju iz Ljubljane. Predavanje je bilo o temi: »Aktualni problem in delavsko gibanje«. Bilo je prirejeno po delavski kulturni zvezi »Svoboda«, podr. v Starem trgu.

Predavatelj nam je osvetlil potrebo socialnega podviga delavske razredne izobrazbe, ki je edino zmožna z njenim doslednim znanjem pripeljati delovno ljudstvo iz vse-splošne današnje reakcionarne zmešnjave, pobarvane z najrazličnejšo primesjo, zato naj tudi tukajšnje lesno delavstvo v bodoče posveča več pozornosti svojemu poklicu, da ne bo samo dober producent za blagor drugih, za kar se mu pa ta drugi zelo slabo oddoljuje.

Torej naj nihče ne pričakuje kakše pomoči od katerekoli strani, ne da bi tudi vsak sam del svoje dolžnosti prispeval k tej pomoči, t. j. k delavski skupnosti. Naj tudi lesno delavstvo prične posezati v javno življenje današnjega časa, ter pred njo razgala vse krivice, ki se mav gode z ostalim delavstvom.

Zato se oklepajmo svoje lesne strok. organizacije in kulturne zveze »Svoboda«, ker s tem ustvarjamo najboljšo jamstvo za prospeh svojih fizičnih in duševnih koristi, sebi in splošnosti.

Družnost!

Lesni delavec.

OBLAČILNI DELAVCI

Položaj v stroki.

Nekateri konfekcijske tvrdke imajo zaposlene razne knjigovodje, manipulantne, prirojvalce, blagajničarke, kontoristinke in še druge moči, izmed katerih se večina zastopi na krojaštvo kakor zajec na boben. Ti ljudje mislijo, da nimajo nobenega drugega dela, kakor odtrgovati delavcem zaslužek. Oni nimajo prav nobenega pojma, koliko časa se rabi za izdelavo tega ali onega kosa, vendar ti odločujejo, koliko dobi delavec plače za posamezni kos. Marsikateri šef ne ve za cene plač vseh komadov. Ako se jim zdi, kar na lastno pest, brez vednosti šefa, znižujejo plače, na pritožbe delavcev pa cinično odgovarjajo, da ta ali oni mojster na deželi dela toliko in toliko ceneje in basta. Pomočnik pri sprejemu dela ne ve ali bi delo sploh še sprejel ali ne, ker si skoro ne upa toliko zaslužiti pri 10—12-urnem delavniku, da bi se mogel skromno preživeti. Zatorej mora biti trgjanja pri konfekciji enkrat konec in ako hočejo gg. režijo znižati, morajo začeti reducirati plače tam, kjer je kaj za reducirati, to je pri sebi. Saj imajo nekateri mesečne plače v višini kot konfekcijski pomočnik zasluži komaj v 6—8 mesecih. Da nekateri konfekcijski krojaški pomočniki zaslužijo v največji seziji tedensko po 100—150 Din, izven sezije pa manj ali nič, smo že parkrat pisali in vsled tega zahtevamo, da vlada že enkrat uzakoni zakon o minimalnih mezdah, kakor ga je predlagalo centralno tajništvo Delavske zbornice v Beogradu, da bode vsaj takega in tega izkoriščanja delavcev enkrat konec.

Pri posameznih tvrdkah se tudi dogaja, posebno pri damskih pomočnikih, da morajo pomočniki že izgotovljene kose popravljati na svoj račun, dasiravno oni niso vzrok napak, temveč prirojvalec. V takih slučajih je potrebno, da pomočniki popravilo na svojo odgovornost odklonijo, temveč da si zaračunajo ure, kolikor so za popravilo potrebovali. Naj se šefu potom zaupnika pojasni čigava je krivda, ali pa naj se zahteva razsodišče strokovnjakov, da ono odloči na čigavi strtni je krivda. Za napake prirojvalca vendar ne more odgovarjati pomočnik v svojo škodo.

Je pač le vedno res, da je hlapec slabši od gospodarja, kakor je bil svoje čase vaipet slabši od grajščaka.

O bednostnem fondu.

Sedaj, ko ni sezije, vlada v obrti velika brezposelnost. Ko so bili krojaški pomočniki v seziji zaposleni, se jim je vedno tedensko odtrgaval prispevek za Bednostni fond. Pomočniki niso imeli ničesar proti Bednostnemu fondu, ker so pričakovali, da bodo v času svoje brezposelnosti prejeli iz tega fonda kakše podpore. Toda sedaj ko so brezposelni, pa ne dobijo ničesar, se vprašujejo, kako je to, da tisti absolvirani tehniški, geometri, učitelji, sinovi premožnih starišev, kateri niso ničesar vplačevali v ta fond, prejema iz njega. Mi, kateri pa smo ta fond skupaj spravili, pa ničesar? To je resno vprašanje, katerega pa mi krojaški pomočniki ne bomo rešili, temveč oni pri banki upravi.

Vsem članom v vednost!

Centralni odbor je na svoji seji na podlagi pooblastila občnega zbora sklenil sledeče:

Vsak brezposelni član ima pravico letno le do 13 brezposelnih prispevkov. Za vsak nadaljnji brezposelni teden mora plačati pol prispevka za centralo, to je 2 Din, drugače izgubi pravico do vsake izredne podpore. To stopi v veljavo z dnem 1. jan. 1935. Izdajale se bodo za to posebne črne znamke, z rdečim žigom.

Nadalje je odbor sklenil, da blagajniki ne smejo izdajati za nazaj nikdar več kot štiri brezposelne znamke posameznemu članu. Vsak, kdor je brezposeln, naj se večkrat javi pri blagajniku, da mu iste sproti prilipi.

Odbor.

ZVEZA ŽIVILSKIH DELAVCEV

Celje

Konferenca pekovskih delavcev.

Dne 13. januarja t. l. se je vršil v Celju sestanek pekovskega delavstva.

Sestanek je vodil sodr. Pobec, kateri je tolmačil postopanje mojstrov in njih zahteve. Sodr. Lah je predlagal, naj medstrokovni odbor o resoluciji razpravlja ter jo podpiše, ker je vse organizirano delavstvo za nami. Prečita se resolucija, katera se soglasno sprejme. Sodr. Pobec povdarja, da se mora obrtni zakon izboljšati, pa ne poslabšati, kakor želijo gospodje mojstri. Zakaj 12% obrtnega delavstva, peki, mesarji, krojači, čevljarji, dela v tovarnah ter je kruh nekvalificiranega delavstva. Če je 12% delavstva brezposelnega, je to kriv Obrtni zakon, zato vsi za izboljšanje naših pravic. Zmaga naša ni samo naša, ampak zmaga celokupnega prebivalstva Jugoslavije. S tem je zaključil sodr. Pobec dobro uspeli članski sestanek.

BRIVCI

Brivci Ljubljana.

Tukajšnja podružnica saveza brivcev, vlasuljarskih p. p. Jugoslavije, podružnica Ljubljana, je imela svoj redni občni zbor dne 15. t. m. ob polnoštevilni udeležbi članstva.

Predsednik Adam otvori občni zbor, pozdravi navzoče članstvo in delegate, nato preide na dnevni red.

Iz poročil posameznih funkcionarjev je razvidno, da podružnica prav dobro napreduje. Po tajniškem poročilu, ki ga poda s. Videtič je bilo v tekočem letu 7 članskih sestankov, na katerih so bila tudi predavanja, kakor o bolniškem in nezgodnem zavarovanju, o bozrah dela, o pomenu minimalnih mezd. Predavatelji so bili sodruzi Jakomin, Čelesnik, Milnar in Golmajer.

Občni zbor je pozdravil tajnik Strokovne komisije s. Iv. Vuk.

Odbor je imel 19 sej. V tekočem poslovnem letu sta bila 2 strokovna tečaja, ki jih je obiskalo skupaj 30 članov in sta ova prav dobro uspela, posebno zadnji, pod vodstvom naše sodruzi Kovač Fani, ki se je končal 10. februarja.

Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal s. Popit se vidi, da je znal odbor kljub malim dohodkom, ki jih je imel na razpolago, dobro gospodariti.

Celokupnega prometa je bilo Din 20.313. Dohodkov Din 10.284.50. Izdatkov Din 10.028.50. Saldo prošlega leta je bil Din 1272.50. Saldo dne 15. febr. 1935 je Din 1528.50

Savezni delegat s. Koprivčević pozdravi v imenu saveza in prinaša pozdrave od tovariške podružnice Zagreba. Veseli ga, da podružnica tako lepo napreduje, da je odbor in članstvo tako agilno. Edino kar graja, da ima Ljubljanska podružnica še vedno premalo članstva in kliče še nezavedne članove v naš tabor.

Nato se upiše 7 članov, ki so prisostvovali občnemu zboru in še niso bili člani.

Uvedel se je tudi lokalni fond in sicer 50 para na markico. Zanj so glasovali člani soglasno.

Pod razno poročila s. Adam, da se tečaj za vodno ondulacijo začne s 1. marcem.

Izvoljeni so bili sodruzi Adam Ivan za predsednika, Videtič Jule za tajnika in Repp Viktor za blagajnika in ostali odbor z malo izpremembo.

Kultura

»Svoboda«. Izšla je februarska številka na 34 straneh. Revija »Svoboda« je od številke do številke zanimivejša. In baš ta februarska številka je ena najlepših in najzanimivejših. Uvodnik »O politiki«, ki ga je napisal —elj., je delo, ki ga pač treba še in še prečitati, posebno danes, ko mi vsi v delavskem gibanju nekako razburkano gledamo na vse okrog nas, dasi je vendar cilj in tok delavskega gibanja neupogljiv in neizlomljiv, pa če še tako pljuska kapitalizem v vseh oblikah in odtentkih okrog. Stake Macchiavellia, da si mora vsak borec vzeti za vzgled lisjaka in leva, je krvavo resničen. Treba je biti lisjak, da spoznaš zanke, in lev, da ustrašiš volkove. Tisti, ki hočejo posnemati samo leva, niso pametni. In žal, res je, da bi danes rad vsak bil povsod le lev. Zato čitajte ta članek. Jože Ošlak piše o Posaarju prav zanimivo. A. Vode pa o Ženskem delu in gospodarski krizi, kar tudi treba čitati vsak, posebno ženske. V številki je tudi več literarnih črtic, ki so prav dobre in dajejo številki nekako prijetno domačnost. Menda bi bilo boljše, če bi nadaljevali, posebno celoletnih, ne bilo, ker nekako ne domače dihaljo, ko pride številka v hišo. — Pregled knjižnic in knjig je pester in pregleden. »Naš pokret« pa je živahen in topel, da rabim to besedo. Iz tistih poročil iz raznih podružnic veje neka toplota sodruženstva in gibanja. Tudi iz Amerike sta dve veseli poročila od sodruzi Christine Turpinove, kako so igrali Moškričeve »Redeče rože«. »Zapiski« pa so, da se človek iz srca nasmee, posebno, če se bomo res odslej, mesto ženili in možili, soprogali in bomo osoproženi. —

Pristopajte k Cankarjevi družbi!

Mirko Kus - Nikolajev. Antisemitizem brez maske. Biblioteka »Naš front« je izdala kot 4. zvezek »Antisemitizem brez maske« od Mirka Kus-Nikolajeva, in sicer v štirih poglavjih: Viva la fé (živel ogenj), Ahasverova pot, Žid ni kriv. — Cena je 3 Din. Naroča se: Radnička štampa, Zagreb, Haulikova 10-IV.

Prvi roman iz fašistske Italije, mojstrsko delo italijanskega emigranta I. Silona, izide ta mesec v založbi »Svoboda« pod naslovom »FONTAMARA«. Knjiga bo lepa in stane komaj 9 Din s poštnino vred. To delo je prevedeno dosedaj že na vse jezike kulturnih narodov in ga priporočamo, da si ga vsak delavec in delavka naroči. Naslov: »Svoboda«, Ljubljana, Poštni predal 290.

Nove knjige. Založba »Evalit« v Ljubljani, Dalmatinova 10, ki izdaja tudi ilustrirani reviji »Priatelj« in »Žena in dom«, je izdala sedaj sledeče lepe knjige:

Dumas: Črni tulipan. Roman, ki ga lahko čita vsak in tudi mladina. Zelo privlačen in napet dogodek je v Črnem tulipanu. Izšel je v I. in II. knjigi, ki se dobta broširani, ali pa skupno trdo vezana.

Pierre Louys: Ženska in moščelj. Knjiga je samo za odrasle, a tako zanimiva, da ni mogoče nehati, preden ni prečitana.

Pierre Valmigrere: Otani. Tudi ta knjiga ni za mladino. Je pa to krasen roman, ki je pisan na podlagi vere Japoncev o preseljevanju duš.

Toliko tragične mehke in čustva je v njem, da z užitkom čitaš knjigo.

Knjige »Evalita« so poceni. 10 broširanih knjig za odrasle in 10 broširanih knjig za vse, tudi za mladino, stanejo broširane: Za odrasle 100 Din (vezane 60 Din več). Za mladino 67 (vezane 60 Din več).

Dr. Karel Petrič: Nalezljive bolezni. Založila »Žena in dom«. Cena 30 Din. Z besedo in sliko pripoveduje ta knjiga o boleznih, kako se spoznajo, kako se jih varujemo in kako se zdravijo. Potrebna vsaki hiši.

Nova knjiga »Našeg fronta«. V biblioteki »Naš front« je izšla knjižica Mirka Kus-Nikolajeva: »Antisemitizem brez maske«. — V tej knjižici razračunava avtor z odvrtnim pojavom v današnji družbi, in to je antisemitizem, ki, žal, prehaja že v vrste nameščencev in delavcev, ki se še niso mogli rešiti malomeščanskega predsodka. Avtor razlaga o pogojih in okoliščinah, pod katerimi se je antisemitizem razvijal. Cena za organizirane je 2 Din.

Knjižnica Delavske zbornice v Ljubljani in Mariboru sta v l. 1934 zopet napredovali. Ljubljanska knjižnica je izposodila 52.253 knjig, to je 1716 več nego v prejšnjem letu, mariborska pa 35.009, to je 3885 več nego v prejšnjem letu. Promet v obeh knjižnicah še vedno raste. Tako je ljubljanska knjižnica v letošnjem januarju izposodila 5608, mariborska pa 3631 knjig. Knjižnici stalno nakupujeta nove knjige v vseh jezikih tako, da je vedno na razpolago vsa dobra in najmodernejša literatura za vse okuse. Knjige se izposojajo tudi na deželo. Knjižnici sta radi bogate izbire knjig postali tako splošno znani in priljubljeni, da ju obiskujejo vsi najrazličnejši stanovni. Mi želimo predvsem, da bi ju še v večji meri obiskovali tisti, ki sta jim v prvi vrsti namenjeni, to so — delavci in nameščenci. Pri tem opozarjamo še na to, da imajo brezposelni ob že itak nizke izposojnine še 50% popusta. V ljubljanski knjižnici dobe delavci tudi legitimacije za polovične karte v opernem in dramskem gledališču.

Savez gradjevniških poslovođa i risara kr. Jugoslavije u Zagrebu, umoljava sve gradjevne poslovođe na teritoriju Druške banovine, da se jave Savezu gradj. poslovođa i risara u Zagrebu, Ilica br. 53, radi evidencije. Ista jest potrebna s obzirom na konačno uredjenje zakonske zaštite našeg staleža.

Listnica uredništva

Hoteli smo že v tej številki prinesiti ves pregled izvoljenih delavskih zaupnikov. Ker pa ob zaključku uredništva še nimamo od vseh krajev vseh podatkov, bomo to gotovo prinesli v številki od 10. marca. Ves pregled, koliko belih, plavih, rdečih in oddanih glasov bo nanizan tako, da bo vsak videl, koliko nas je in kakšni smo.

Nekateri dopisi in poročila so morala izostati za prihodnjo številko, ker za to že ni bilo več prostora.

Pišite kratko in jedrnat iz obratov in o vašem gibanju.

Dopisi naj bodo tako poslani, da jih uredništvo dobi najpozneje do vsakega 5. in 19. v mesecu. Tedaj se uredništvo zaključi in pozneje prispel dopise ni mogoče več dati v dotično številko.

Družnost!